Βιογραφικό

Βραχιονίδου Μαρία

Ερευνήτρια Β' βαθμίδας

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Διαλεκτολογία, Λεξικογραφία, Κοινωνιογλωσσολογία, Ονοματολογία, Λαογραφία, Κοινωνική Ανθρωπολογία

ΣΠΟΥΔΕΣ

2001-2007: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Τομέας Λαογραφίας: Διδακτορική διατριβή με θέμα «Πολιτισμική και κοινωνική αξία των μανιταριών» (Επιβλέπουσα: Κ. Μπάδα).

1987-1992: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Γλωσσολογίας: Πτυχίο Ελληνικής Φιλολογίας.

2009-2011: Σχολή Αφηγηματικής Τέχνης του Κέντρου Μελέτης και Διάδοσης Μύθων και Παραμυθιών. (Ιδιωτική Σχολή). Πτυχίο αφήγησης.

1987: Απολυτήριο Λυκείου του Πειραματικού Σχολείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑ

2016-σήμερα: Ακαδημία Αθηνών. Κέντρο Ερεύνης Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων. Ερευνήτρια Β΄ βαθμίδας.

1999-2016: Ακαδημία Αθηνών. Κέντρο Ερεύνης Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων. Υπάλληλος με συμβάσεις έργου (1999-2005) και με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) (2005-2016). Συμμετοχή στα ερευνητικά προγράμματα "Αμητός", "Ελληνικός Λόγος" και στο συλλογικό έργο του Κέντρου.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ – ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΕΣ

2023-2024: Συμμετοχή ως υπεύθυνη για το ελληνικό corpus, σε διακρατική (14 ευρωπαϊκές χώρες), διεπιστημονική ερευνητική ομάδα για συλλογή ερευνητικών δεδομένων γύρω από το θέμα: "Conceptualisations of landscape across European countries", με σκοπό την παραγωγή αντίστοιχου εθνογλωσσολογικού άρθρου. Υπεύθυνος έρευνας: Přemysl Mácha, Ph.D., Institute of Ethnology of the Czech Academy of Sciences.

2015-2017: Επιμέλεια γλωσσικού υλικού διακρατικής έρευνας (COST Action FP-1203 "Non-Wood Forest Products" -28 ευρωπαϊκές χώρες, 50 συμμετέχοντες ερευνητές) με θέμα: «Η γλωσσική ποικιλότητα στις ονομασίες των Μανιταριών». Υπεύθυνη έρευνας: Καλλιόπη Στάρα, Ph.D., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογίας.

2013-2014: Συμμετοχή ως επιστημονική σύμβουλος και επιμελήτρια της ερευνητικής εργασίας στην επιστημονική έρευνα με τίτλο «*Έρευνα και καταγραφή πολιτιστικών, λαογραφικών και ιστορικών στοιχείων τις Βοιωτίας*» που υλοποίησε το Κέντρο Μελέτης και Διάδοσης Μύθων και Παραμυθιών και εντασσόταν στο ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΠΑΑ) 2007-2013, ΑΞΟΝΑΣ 4 ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER ΤΗΣ ΟΤΔ «ΕΛΙΚΩΝΑΣ – ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ ΟΤΑ» και συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ελληνικό Δημόσιο.

1998-1999: Συμμετοχή στην επιστημονική έρευνα «Εκπαίδευση Παλιννοστούντων και Αλλοδαπών Μαθητών» που εκπονήθηκε από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής (ΚΕ.Δ.Α.) του Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την εφαρμογή και την αξιοποίηση πιλοτικού προγράμματος παρέμβασης για τη διαμόρφωση σχέσεων εργασίας ανάμεσα στο σχολείο, την οικογένεια και την κοινότητα. Σύγκριση ελληνικής και ρωσικής γλώσσας.

Ιούλ. 1996: Συμμετοχή στην οργάνωση και διεξαγωγή προγράμματος για τη διάδοση της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού σε φοιτητές ελληνικής καταγωγής τριών Πανεπιστημίων της Ουκρανίας, που έλαβε χώρα στη Θεσσαλονίκη και διοργανώθηκε από την Επιτροπή για τη Διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας και του Πολιτισμού, που τελούσε υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

1995-1996: Συμμετοχή σε γλωσσολογική έρευνα στην περιοχή της Μακεδονίας που εκπονήθηκε υπό την αιγίδα του Υπ. Εξωτερικών και του Ιδρύματος Μελετών Χερσονήσου του Αίμου (Ι.Μ.Χ.Α.).

1994-1995: Συμμετοχή ως ερευνήτρια στην εθνολογική και λαογραφική (επιτόπια) έρευνα στην ευρύτερη περιοχή της Έδεσσας με θέμα: «*Μορφές οργάνωσης της αστικής και αγροτικής παραδοσιακής κινωνίας στην ορεινή, ημιορεινή και παραλίμνια περιοχή Έδεσσας –Καϊμακτσαλάν – Βεγορίτιδας: παράδοση και εκσυγχρονισμός*», που εκπόνησε ο Τομέας Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ, με επιστημονική υπεύθυνο την καθηγήτρια Ελεονώρα Σκουτέρη – Διδασκάλου, σε συνεργασία με την Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Καϊμκατσαλάν - Βεγορίτιδας και χρηματοδότηση του προγράμματος LEADER (συντονιστής προγράμματος: Δρ. Γ. Μίντσης, αν. καθηγητής, Πολυτεχνική Σχολή ΑΠΘ).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2024 και 2025: Εισήγηση, σε δύο κύκλους σπουδών, το 2024 και 2025 αντίστοιχα, της Ενότητας «Σύμβολα και αρχέτυπα στα λαϊκά παραμύθια» (16 ώρες διαδικτυακών μαθημάτων σε κάθε κύκλο) και παράλληλη παραγωγή επιστημονικού υλικού για την ίδια ενότητα, στο πλαίσιο του έργου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας με τίτλο: «Λαϊκό παραμύθι και προφορική παράδοση: Αφηγηματικές, μουσικές και θεατροπαιδαγωγικές προσεγγίσεις – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΕΔΙΒΙΜ».

2011- 2025: Διδασκαλία της θεματικής ενότητας «Συμβολισμός και Παραμύθι», σε σπουδαστές της Σχολή Αφηγηματικής Τέχνης του Κέντρου Μελέτης και Διάδοσης Μύθων και Παραμυθιών (2011-2025), στο παράρτημά της Θεσσαλονίκης (2019-2022) και της Σχολής Αφηγηματικής Τέχνης Κύπρου (2014-2016).

2020 (31.7.2020): Σχολή Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Διαδικτυακή διδασκαλία (μετά από πρόσκληση της διδάσκουσας Μ. Μαργαρώνη) στους σπουδαστές των θεματικών: α) Η νέα ελληνική σε σχέση με την αρχαία ελληνική γλώσσα, β) Νέα ελληνική γλώσσα και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, γ) Έθιμα ελληνικής λαϊκής παράδοσης.

2015 (20.11.2015): Συμμετοχή στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Λαογραφία στην Πράξη» (Φορέας υλοποίησης: πολιτιστικός οργανισμός ΤΕΧΝΟΔΡΟΜΙΟ και Δήμος Λεμεσού, Κύπρος). Διδασκαλία της θεματικής: «Γνωριμία με τη Λαογραφία» σε επιλεγμένα τμήματα ενός Λυκείου της Λεμεσού. Ενότητες: α. «Η επιστήμη της Λαογραφίας. Αντικείμενο και ορισμοί» (διάλεξη) β. Εργαστήρι με θέμα: «Η λαογραφία ως μέθοδος έρευνας και καταγραφής».

Διδασκαλία ελληνικών σε ξένους

2013 και **2010-2011**: Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων, πρόγραμμα «Οδυσσέας»: Εκπαιδεύτρια ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού σε μετανάστες (Σχέση εργασίας: σύμβαση έργου)

1998: Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού, Ικαρία

1998: Σύλλογος αλλοδαπών από το Μπαγκλαντές, Αθήνα

1996-1998: ΝΕΛΕ Αθηνών: Σε αλλοδαπούς και ομογενείς

1995: Braila Ρουμανίας σε ομογενείς και Ρουμάνους (Διοργάνωση: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας)

1992: Καθολικό Πανεπιστήμιο του Lublin της Πολωνίας με την υποτροφία TEMPUS (σε Πολωνούς φοιτητές και καθηγητές του KUL)

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ

2025: Γλωσσική αποστολή στη νήσο Άνω Κουφονήσι (Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, Περιφερειακή Ενότητα Νάξου, Περιφέρεα Νοτίου Αιγαίου) κατ' εντολήν της Ακαδημίας Αθηνών (αρ. πρωτ. 4170/22.7.2025)

2024: Γλωσσική αποστολή στη νήσο Δονούσα (Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, Περιφερειακή Ενότητα Νάξου, Περιφέρεα Νοτίου Αιγαίου) κατ' εντολήν της Ακαδημίας Αθηνών (αρ. πρωτ. 3732/11.7.2024)

2023: Γλωσσική αποστολή στη νήσο Σχοινούσσα (Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, Περιφερειακή Ενότητα Νάξου, Περιφέρεα Νοτίου Αιγαίου) (22-28 Σεπτεμβρίου 2023): κατ' εντολήν της Ακαδημίας Αθηνών (αρ. πρωτ. 4301/12.7.2023)

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

2003-2006: Υποτροφία του προγράμματος «Ηράκλειτος» για την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής.

Αύγ. 1996: Υποτροφία του Πανεπιστημίου της Άγκυρας για θερινό σεμινάριο τουρκικής γλώσσας στην Κωνσταντινούπολη.

Αύγ. 1993: Υποτροφία του Υπ. Παιδείας για θερινό σεμινάριο βουλγαρικής γλώσσας στη Σόφια.

Ιαν. – Ιούλ. 1992: Υποτροφία TEMPUS για τη διδασκαλία ελληνικών στο Πανεπιστήμιο KUL στο Lublin της Πολωνίας.

Μάιος – Οκτ. 1991: Υποτροφία TEMPUS για την εκμάθηση της πολωνικής γλώσσας στο Lublin της Πολωνίας.

ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Ελληνική Ονοματολογική Εταιρεία (2004-2007, 2016-2019, 2019-2022, 2022-2025: εκλεγμένη γενική γραμματέας, 2013-2016: εκλεγμένη αντιπρόεδρος)

Ελληνική Εταιρεία Εθνολογίας (2004-2006, 2006-2008, 2010-2012: εκλεγμένη ως μέλος Δ.Σ., 2014-2016 και 2016-2018: εκλεγμένη γενική γραμματέας, 2020-2022: εκλεγμένη αντιπρόεδρος)

Εταιρεία Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας (μέλος)

Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία (μέλος)

Ένωση Προφορικής Ιστορίας (μέλος από την ίδρυσή της, το 2012)

International Society for Ethnology and Folklore (SIEF) (μέλος)

SIEF Working Group on Archives (μέλος)

Κέντρο Μελέτης και Διάδοσης Μύθων και Παραμυθιών (2016-2025: Αντιπρόεδρος του ΔΣ, 2011- 2025: Επιστημονική σύμβουλος)

Federation of European Storytelling (2019-2021: εκλεγμένη εκπρόσωπος της Ελλάδας -‘FEST Ambassador’)

Ιδρυτικό μέλος του Σωματείου Αφηγητριών/-ών – Ιστορητριών/-ών Ελλάδας (ίδρυση: Σεπτ. 2021)

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Αγγλικά (Proficiency)

Γερμανικά (Mittelstufe)

Γαλλικά (Diplome d' Études francaises)

Πολωνικά (Βεβαίωση παρακολούθησης ετήσιου γλωσσικού προγράμματος του Πανεπ. KUL Πολωνίας)

Ρωσικά (Πτυχίο τριετούς φοίτησης Ελληνοσοβιετικού Συνδέσμου)

Τουρκικά (Πτυχίο τριετούς φοίτησης ΙΜΧΑ και προγράμματος Tömer Παν. Κωνσταντινούπολης)

Βουλγαρικά (Πτυχίο τριετούς φοίτησης ΙΜΧΑ)

Σερβοκροατικά (Πτυχίο τριετούς φοίτησης Κέντρου ΝΑ Γλωσσών)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Α. ΒΙΒΛΙΑ

2015: Μαρία Καμηλάκη – Γεωργία Κατσούδα – Μαρία Βραχιονίδου, *«Πιπέρι στο στόμα!»: Όψεις των λέξεων – ταμπού στη Νέα Ελληνική*, Αθήνα: Καλλιγράφος.

2003: Μαρία Βραχιονίδου - Νατέλλα Καλαϊτσίδου - Ευγενία Ευσταθίου, *Ρωσική και Νεοελληνική. Προβλήματα των ρωσόφωνων κατά την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής, Αθήνα: Βιβλιοσυνεργατική ΑΕΠΕΕ. ISBN: 960-8468-53-1.

1999: *Ερμηνεία και σχόλια σε αρχαία, βυζαντινά και λόγια κείμενα, α΄ γυμνασίου, α΄ τόμος*, έκδοση συμπληρωμένη από τη Μαρία Βραχιονίδου, Αθήνα: Πατάκης. ISBN: 960-378-214-9.

Β. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

(υπό έκδοση) Βραχιονίδου Μ, Τζαβάρας Ξ, Σέργης Μ. (επιμ.), *Ονόματα* 27: «Ονοματολογικά Ανατολικής Μακεδονίας και Δυτικής Θράκης» (Πρακτικά 9ου

Πανελλήνιου Ονοματολογικού Συνεδρίου, Δράμα, 17-19 Οκτωβρίου 2025), Θεσσαλονίκη, εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη.

2025: Αλεξάκης Ε., Βραχιονίδου Μ., Μπότση Ε. (επιμ.), Γλώσσα *και Πολιτισμός στην Ελλάδα. Η ανθρωπογλωσσολογική διάσταση*. (Τόμος αφιερωμένος στη μνήμη του Λουκά Τσιτσιπή). Εισαγωγή: Μαρία Βραχιονίδου. Αθήνα: Ελληνική Εταιρεία Εθνολογίας.

2025: Βραχιονίδου Μ., Τζαβάρας Ξ. (επιμ.) *Ονόματα* 26: Αφιέρωμα στον Χαράλαμπο Συμεωνίδη, Θεσσαλονίκη, εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη.

2024: Βραχιονίδου Μ., Γεωργιάδης Γ., Τζαβάρας Ξ., Σέργης Μ., (επιμ.), *Ονόματα* 25: «Ονοματολογικά Πελοποννήσου» (Πρακτικά 8ου Πανελλήνιου Ονοματολογικού Συνεδρίου, Ανδρίτσαινα, 28-30 Ιουλίου 2023), Θεσσαλονίκη, εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη.

2023: Βραχιονίδου Μ, Τζαβάρας Ξ, Σέργης Μ. (επιμ.), *Ονόματα* 24: «Ονοματολογικά Νάξου και Μικρών Κυκλάδων» (Πρακτικά 7ου Πανελλήνιου Ονοματολογικού Συνεδρίου, Νάξος, 1-3 Οκτωβρίου 2021), Θεσσαλονίκη, εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη.

2022: Βραχιονίδου Μ, Τζαβάρας Ξ, Χιδίρογλου-Ζαχαριάδη Α. (επιμ.), *Ονόματα* 23: Αφιέρωμα στον Νικόλαο Κοντοσόπουλο, Θεσσαλονίκη, εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη.

2019: Βραχιονίδου Μ. – Τζαβάρας Ξ. (επιμ.), *Ονόματα* 22: «Ονοματολογικά Μικράς Ασίας και Ίμβρου – Τενέδου» (Πρακτικά 6ου Πανελλήνιου Ονοματολογικού Συνεδρίου Αθήνα, 2-4 Νοεμβρίου 2018), εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη.

2017: Αφρουδάκης Α., Βραχιονίδου Μ., Καραντζή Χ., Τζαβάρας Ξ. (επιμ.) *Ονόματα* 21 (Πρακτικά Ημερίδας για την Επέτειο της Τριακονταετηρίδας της Εταιρείας [2010] και Διημερίδας στη μνήμη Γεωργίου Χατζιδάκι [2010] μετά Παραρτήματος), Ελληνική Ονοματολογική Εταιρεία.

2013: Αφρουδάκης Α., Βραχιονίδου Μ., Δάλκος Χ., Καραντζή Χ., (επιμ.) *Ονόματα* 20: «Ονοματολογικά Φθιώτιδας» (Πρακτικά 5ου Πανελλήνιου Ονοματολογικού Συνεδρίου Λαμία, 3-5 Οκτωβρίου 2008). Ελληνική Ονοματολογική Εταιρεία.

2008: Ελευθέριος Αλεξάκης, Μαρία Βραχιονίδου, Ανδρομάχη Οικονόμου (επιμ.), *Ανθρωπολογία και Συμβολισμός στην Ελλάδα*, Αθήνα: Ελληνική Εταιρεία Εθνολογίας. ISBN: 978-960-87468-2-4.

2004: Μαργαρίτα Λαζαρίδου, *Πόλεμος και Αίμα*. Επιμέλεια-εισαγωγή: Μαρία Βραχιονίδου. Αθήνα: Διογένης.

Γ. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ

(υπό έκδοση) Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, τῆς τε κοινῶς ὁμιλουμένης καὶ τῶν ἰδιωμάτων), τόμος 8. Ἀθήνα. Σύνταξη λημμάτων: ἐγγλισὲς – ἐγερτώνω.

(υπό έκδοση) Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, τῆς τε κοινῶς ὁμιλουμένης καὶ τῶν ἰδιωμάτων), τόμος 7Β. Ἀθήνα. Σύνταξη λημμάτων: δόλιο – δόνιστρο και δροσοβολητό – δρύινος.

2021 Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς, τῆς τε κοινῶς ὁμιλουμένης καὶ τῶν ἰδιωμάτων), τόμος 7Α (διάλεξη-δόγης). Ἀθήνα. Σύνταξη λημμάτων: διραποζών – δισακκώνω και δίστριφτος – δίυγρος.

2000: Τουρκοελληνικό Λεξικό (μέλος της συντακτικής ομάδας), Αθήνα: Κέντρο Ανατολικών Γλωσσών και Πολιτισμού. ISBN: 978-960-91353-0-6.

1996: Σύνταξη εκτενούς γλωσσαρίου του σλαβικού ιδιώματος της Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας στο πλαίσιο συλλογικής εθνολογικής έρευνας του ΑΠΘ.

Δ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ

(υπό έκδοση) Βραχιονίδου Μ. «Ανατολίτικα γλωσσικά και υφολογικά στοιχεία στη στιχουργική της Ευτυχίας Παπαγιαννοπούλου.» Στο: Θεοδωρίδου Γ., Καρπούζης Ν., Σέργης Μ. & Φωτόπουλος Αθ. (επιμ.) *Αναπαραστάσεις όψεων της νεοελληνικής κοινωνίας και του λαϊκού της πολιτισμού στη μελοποιημένη ποίηση και τη λαϊκή στιχουργία (διεπιστημονική θεώρηση)*. (Συλλογικό) Θεσσαλονίκη, εκδ. Κ. & Μ. Σταμούλη.

2025 Βραχιονίδου Μαρία: «*'Τ' αδικοκούτι, ο μαυρονταβάς και τα θανασίμια του εγκαιροπεθαμένου': Αργκοτικά και διαλεκτικά περί θανάτου.*» Στο Δημάση, Μ. - Μάρκου, Χρ. - Βαλσαμίδης, Π. (επιμ.) *Τση αρχοδιάς αχνάρια. Τιμητικός τόμος για τον ομότιμο καθηγητή Μανόλη Σέργη.* τόμ. Α' και Β'. Θεσσαλονίκη, εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη, τόμ. Α' σελ. 299-318.

2023 Χανδακάρη Λίζη. *Το μικρό βιβλίο των ξωτικών*. Αθήνα: Αρτέον Εκδοτική. Πρόλογος: Μαρία Βραχιονίδου.

2022 Βραχιονίδου Μαρία: «'Μιλφέιγ, καρφοκούτια, σαβανοκαρτέρηδες': Γλωσσικά τεκμήρια του ηλικιακού ρατσισμού». Στο: Μερακλής Μ., Δουλαβέρας Α., Παπακυπαρίσσης Α., Σέργης Μ. (επιμ.). *Τρίτη Ηλικία: Διαχρονική και Διεπιστημονική Προσέγγιση*, Θεσσαλονίκη, εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη, σελ.: 505-518.

Ε. ΑΡΘΡΑ

(υπό έκδοση) Βραχιονίδου Μαρία. «Σπηλαιωνύμια Ανατολικής Μακεδονίας και Δυτικής Θράκης». Στο Βραχιονίδου Μ, Τζαβάρας Ξ, Σέργης Μ. (επιμ.), *Ονόματα* 27: «Ονοματολογικά Ανατολικής Μακεδονίας και Δυτικής Θράκης» (Πρακτικά 9ου Πανελλήνιου Ονοματολογικού Συνεδρίου, Δράμα, 17-19 Οκτωβρίου 2025), Θεσσαλονίκη, εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη.

(υπό έκδοση): Vrachionidou M., "Folkloric data in the Historic Dictionary of Modern Greek Language and its dialects" [Ανακοίνωση στο: SIEF 2013 (Société Internationale d' Ethnologie et de Folklore) 11th Congress: "Circulation", Tartu – Esthonia, 30/6 -4/7/ 2013.] Στο περιοδ. *Παραλλαγές* (Τομέας Λαογραφίας, Τμήμα Φιλολογίας ΕΚΠΑ).

(υπό έκδοση) Βραχιονίδου Μ. «‘Βεργαράκια, θεριούδαροι, μιωματίνες’: Ναξιακές διαλεκτικές ονομασίες ερπετών». *Πρακτικά του 7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου* «Η Νάξος διά μέσου των αιώνων» (Γλινάδο Νάξου, 2-5/11/2023).

(υπό έκδοση) Βραχιονίδου Μ.: «Οι αλλοεθνείς στα κρητικά τοπωνύμια». *Πρακτικά του Συνεδρίου για τα Τοπωνύμια της Κρήτης* (Ανώγεια Κρήτης, 8-10/8/2022). Διοργάνωση: Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας & Δήμος Ανωγείων.

2026. Mácha, Přemysl, Ainiala, Terhi, Bijak, Urszula, Bughesiu, Alina, Crljenko, Ivana, Felecan, Oliviu, Geršič, Matjaž, Gondeková, Veronika, Koščová, Michaela, Laansalu, Tiina, Mačutek, Ján, Rapa, Sanda, Reszegi, Katalin, Skorupa, Pavel, Vainik, Ene, Vlahova-Angelova, Maya, Vrachionidou, Maria and Zymovets, Halyna. "Different languages, different landscapes? Exploring linguistic differences in landscape conceptualizations" Open Linguistics, vol. 12 (1): 1-19. https://doi.org/10.1515/opli-2025-0081

2025. Βραχιονίδου Μ. «Γλωσσική αναζωογόνηση μέσω ψηφιακών μέσων: Η περίπτωση των νεοελληνικών διαλεκτικών ποικιλιών». Στο Αλεξάκης Ε., Βραχιονίδου Μ., Μπότση Ε. (επιμ.), *Γλώσσα και Πολιτισμός στην Ελλάδα. Η ανθρωπογλωσσολογική διάσταση*. (Τόμος αφιερωμένος στη μνήμη του Λουκά Τσιτσιπή). Εισαγωγή: Μαρία Βραχιονίδου. Αθήνα: Ελληνική Εταιρεία Εθνολογίας, 59-105.

2025. Papadopoulou, Eleni & Vrachionidou, Maria. Linguistic and political strategies of renaming toponyms in Greece from the 19th to the 21st century. *Onoma* 60 (“The politics of renaming in Europe”, guest editors: Přemysl Mácha, Žaneta Dvořáková), (ICOS -International Council of Onomastic Sciences), Uppsala-Sweden, 137–155. https://doi.org/10.34158/ONOMA.60/2025/8

2025. Βραχιονίδου Μ. «‘Απ’ τη *Φραπεδομάνα* έως το *Κουρλονήσι*’: Αργκοτικό τοπωνυμικό λεξιλόγιο». *Ονόματα* 26: Αφιέρωμα στον Χαράλαμπο Συμεωνίδη. Θεσσαλονίκη: εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη, 37-60.

2025. Vrachionidou M. “Dialectal brand names in Greek accomodation and catering facilities” *Acta Onomastica* 66 (1): “Nářeční tvary v úředních zeměpisných jménech (toponymech, včetně urbanonym) [Dialectal name forms in official geographical names (toponyms, including urbanonyms)]” (Chech Language Institute of the Academy of Sciences of the Chech Republic), Prague – Chech Republic, pp. 116 -138 [peer reviewed] https://asjournals.lib.cas.cz/actaonomastica/article/uuid:eec681c6-6e3f-45f2-9d9a-399a66bd1028/pdf?lang=en

2024. Βραχιονίδου Μ. «Η μεγέθυνση σε τοπωνύμια της Πελοποννήσου» (Πρακτικά 8ου Πανελλήνιου Ονοματολογικού Συνεδρίου). *Ονόματα* 25, Θεσσαλονίκη: εκδ. Κ.&Μ. Σταμούλη, 81-100.

2024 [2023]. Βραχιονίδου Μ.: «Το τοπωνύμιο Δεδέαγατς και οι παραδόσεις για ιερά δέντρα». *Θρακικά,* σειρά Β΄ τόμ. 19: Χατζόπουλος, Κ. - Κούγκουλος Αθ. & Κουκουζίκα, Δ. (επιμ.) Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου με θέμα:

«Αλεξανδρούπολη: η ιστορία της πόλης και της περιοχής της», Αλεξανδρούπολη, 15-17/10/2021, Διοργάνωση: Ιστορικό Μουσείο Αλεξανδρούπολης &Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας ΔΠΘ.), Θρακικό Κέντρο-Εταιρεία Θρακικών Μελετών (εκδ. Ευρασία), σ. 119-142.

2023. Βραχιονίδου, Μ. «*Ντε, για, ντεμέκ, νε… νε…, εμ… εμ…*: Τουρκικά δάνεια ως πραγματολογικοί δείκτες στη νέα ελληνική και στις διαλέκτους». *Λεξικογραφικό Δελτίο* 27-28 (ΚΕΝΔΙ Ακαδημίας Αθηνών): 65-92.

2023 Βραχιονίδου Μ.: ««Η ονοματοθεσία τουριστικών μονάδων: η περίπτωση της Νάξου».. *Ονόματα* 24 (2023) (Πρακτικά 7ου Πανελλήνιου Ονοματολογικού Συνεδρίου με θέμα: «Ονοματολογικά Νάξου και Μικρών Κυκλάδων», Νάξος, 1-3/10/2021): 31-46.

2023 Βραχιονίδου Μ.: «Άυλη πολιτιστική κληρονομιά και αειφόρος ανάπτυξη: το παράδειγμα της Γιορτής Παραμυθιών στην Κέα». *Επετηρίς Εταιρείας Κυκλαδικών Μελετών*, τόμ. ΚΔ (2022) (Πρακτικά του Δ΄ Διεθνούς Κυκλαδολογικού Συνεδρίου: Οι Κυκλάδες στην διαχρονία. Χώρος-Άνθρωποι. Χώρα Τήνου 22-26 Σεπτεμβρίου 2021.) Μέρος Α΄. Αθήνα: Εταιρεία Κυκλαδικών Μελετών, σ. 593-602.

2022 Βραχιονίδου, Μ.: «'Κακομοίρογλου, Βρυξελλιώτης, Παπάρειος Πάγος': Αργκοτικές χρήσεις κυρίων ονομάτων», *Ονόματα* 23: Αφιέρωμα στον Νικόλαο Κοντοσόπουλο, εκδ. Σταμούλη, σελ. 47-77.

2021: Βραχιονίδου, Μ., «Η εικόνα του Άλλου μέσα από τις συνθηματικές γλώσσες της Θράκης». Στο: Μάρκου Χρ., Θωμαδάκη Ε. & Τζαβάρας Ξ. (επιμ.). *Η ιστορική Θράκη υπό το πρίσμα της εθνογλωσσολογίας*, εκδ. Σταμούλης, σ. 83-94.

2021 [2020]: Βραχιονίδου, Μ. «"Κινητικότητα, αγανακτισμένοι, brain drain, περικοπές,...": Τα εργασιακά λεξιλογικά της κρίσης», *Ο κόσμος της εργασίας*, τόμ. 7 (Μάρτιος 2020): 11-30.

2020: Βραχιονίδου, Μαρία. «Οι πρακτικές ονοματοδοσίας μέσα από το ιδεολογικό τους πρίσμα: το παράδειγμα των μικρασιατικών βαπτιστικών και επωνύμων». *Ονόματα* 22 (2019) (Πρακτικά 6ου Πανελλήνιου Ονοματολογικού Συνεδρίου με θέμα: «Ονοματολογικά Μικράς Ασίας και Ίμβρου – Τενέδου» (Αθήνα, 2-4 Νοεμβρίου 2018): 77 - 91.

2019: Βραχιονίδου Μ. «Ο κύκλος του αίματος: η γενιά των Ατρειδών: Ένα παράδειγμα για τη διδακτική της αρχαίας τραγωδίας μέσα από την τέχνη της αφήγησης (storytelling)». Στο Δεληκάρη Παρασκευή (επιμ.), *Αναδεικνύοντας γέφυρες επικοινωνίας ανάμεσα στη διδακτική και την τέχνη στο σύγχρονο σχολείο*. Αθήνα, εκδ. Ars Libri: 79-86.

2018: Βραχιονίδου, Μ.,. «Το μοτίβο της αλλαγής φύλου σε λαϊκά παραμύθια από την Ελλάδα και την Αρμενία» Στο Abrahamian L., Anchabadze Y., Χαρατσίδης Ε., Σέργης Μ., Θεοδωρίδου Γ. (επιμ.*) Θέματα Ρωσικής και Αρμενικής Λαογραφίας από τη Ρωσία, την Αρμενία, την Ελλάδα και τον Ευρύτερο Παρευξείνιο Χώρο (19ος –21ος αιώνες)*. Θεσσαλονίκη, εκδ. Σταμούλη: 607-618.

2018: Βραχιονίδου Μ., «Η φαρμακευτική χρήση των μανιταριών στην ιατρική του χθες και του σήμερα», *Πρακτικά Πανελλήνιου Επιστημονικού Συνεδρίου Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών: «Λαϊκή Ιατρική και Ιατρική Επιστήμη. Σχέσεις Αμφίδρομες»*, (Αθήνα 7-11 Μαρτίου 2012), Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Λαογραφίας – 33, τόμ. Α΄: 411-421.

2017: Stara, Kalliopi & Vrachionidou, Maria. *Linguistic diversity of mushroom names across Europe*. Cost Action FP1203, European non-wood forest product network (NWFPs), Ljubljana-Slovenia, 8-10 March 2017.

2017: Βραχιονίδου Μ., «Λογοτεχνικά προσωπωνύμια στη σύγχρονη ελληνική παιδική λογοτεχνία» *Ονόματα* 21: 117-127.

2017: Βραχιονίδου Μ., «Ρουμπελστίλτσκιν (ATU 500): Παρατηρήσεις γύρω από τα ονόματα του 'απρόσμενου βοηθού' και τις γεωγραφικές τους παραλλαγές». Στο: Μερακλής Μ., Παπαντωνάκης Γ., Καπλάνογλου Μ., Ζαφειρόπουλος Χ., Κατσαδώρος Γ. (επιμ.) *Το παραμύθι από τους αδελφούς Grimm στην εποχή μας. Διάδοση και Μελέτη.* Αθήνα: Gutenberg, 457-464.

2017: Βραχιονίδου, Μαρία,. «Υποκοριστικά επιρρήματα σε νεοελληνικές διαλέκτους και ιδιώματα», *ICGL* 12 (Πρακτικά 12ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας, 16-19 Σεπτεμβρίου 2015), τόμ. 2, Βερολίνο: Edition Romiosini/CeMoG, 1241-1258.

2017: Βραχιονίδου Μαρία – Καμηλάκη Μαρία – Κατσούδα Γεωργία, «Η εννοιολογική μεταφορά (conceptual metaphor) σε λεξιλόγιο ταμπού της ΝΕΚ και των διαλέκτων», *ICGL* 12 (Πρακτικά 12ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας, 16-19 Σεπτεμβρίου 2015), τόμ. 1 Βερολίνο. Edition Romiosini/CeMoG, 465-477.

2016: Βραχιονίδου, Μαρία, «Οι μειωτικοί/υβριστικοί όροι για τα ανδρικά 'ελαττώματα' στις διαλέκτους και στη ΝΕΚ», *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα* 36: 66-76.

2015: Βραχιονίδου Μαρία –Κατσούδα Γ., «Οι μειωτικοί/υβριστικοί όροι για τα γυναικεία 'ελαττώματα' στις διαλέκτους και στη ΝΕΚ», *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα* 35: 131-141.

2015: Βραχιονίδου, Μ. «Η έννοια του 'ξένου' μέσα από γλωσσικές παρατηρήσεις. Συνέχειες κι ασυνέχειες.» Πρακτικά (ηλεκτρονικά) Ε΄ Συνεδρίου Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών: «Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία» (Θεσσαλονίκη, 2–5 Οκτωβρίου 2014) (επιμ. Κωνσταντίνος Δημάδης). Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, τόμ. Δ, 555-571.

2015: Βραχιονίδου, Μ. «Ψυχοκόρη, παραδουλεύτρα, δούλα: γλωσσικές αποτυπώσεις της οικιακής υπηρετικής εργασίας των γυναικών μέσα από αρχειακό υλικό λαϊκού προφορικού λόγου». (από ανακοίνωση στη διημερίδα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: «Άτυπες μορφές εργασίας: Πραγματικότητες, συλλογικές αναπαραστάσεις,

πολιτισμικές ταυτότητες», (Ιωάννινα και Πεδινά Ζαγορίου 12-13 Νοεμβρίου 2010) *Ο κόσμος της εργασίας* (ηλ. περιοδικό), τεύχ. 2: 11-19.

2014: Vrachionidou Maria, "Wild and cultivated: adaptations and transformations on environmental representations through narratives", Narratives across space and time: transmissions and adaptations. Proceedings of the 15th Congress of the International for Folk Narrative Research (June 21-27, 2009 Athens). *Publications of the Hellenic Folklore Research Centre* -31. Athens. vol.III, 409-418.

2014: Βραχιονίδου Μ. – Κατσούδα Γ., «Η μητρωνυμία στα νεοελληνικά ιδιώματα και διαλέκτους», Στο G. Kotzoglou et al. (επιμ.), *Selected Papers of the 11th International Conference on Greek Linguistics*,727-737. Rhodes: University of the Aegean.

2013: Βραχιονίδου Μαρία – Οικονόμου Ανδρομάχη, «Μπλέζες, χαρόνια, ελέφαντες: γλωσσικές και λαογραφικές επισημάνσεις σε λαϊκές ονομασίες τοπικών ποικιλιών οσπρίων», 2η Επιστημονική Συνάντηση για τις Τοπικές Ποικιλίες Ελληνικά όσπρια: αναδεικνύοντας την πλούσια κληρονομιά μας, οργάνωση ΓΠΑ, ΥΠΑΑΤ, ΚΕΕΛ, Ακαδημία Αθηνών, ΞΕΕ. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Αθήνα, Παρασκευή 8 Φεβρουαρίου 2013).

2013: Βραχιονίδου Μ., «Ο λαϊκός και ο έντεχνος λόγος στη νεοαφήγηση», Συνέδριο Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών: «Λαϊκός πολιτισμός και έντεχνος λόγος» (ποίηση – πεζογραφία – θέατρο). Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου (Αθήνα 8-12 Δεκεμβρίου 2010), Ακαδημία Αθηνών. *Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας* -30. Αθήνα, τόμ. Α΄, 185-198.

2012: Βραχιονίδου Μ., «Οι ονομασίες των γεννητικών οργάνων στις νεοελληνικές διαλέκτους και ιδιώματα», στο: Z. Gavriilidou, A. Efthymiou, E. Thomadaki & P. Kambakis-Vougiouklis (eds), 2012, *Selected papers of the 10th ICGL* (Κομοτηνή 1-4 Σεπτεμβρίου 2011), Komotini/Greece: Democritus University of Thrace, 725-732.

2011: Βραχιονίδου Μ., «Διατροφικές συνήθειες ως στρατηγικές συγκρότησης πολλαπλών πολιτισμικών ταυτοτήτων και διαχείρισης του παρελθόντος: το παράδειγμα της ελληνικής μανιταροφαγίας», Πρακτικά (ηλεκτρονικά) του Δ΄ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών (*ΕΕΝΣ*): «Ταυτότητες στον ελληνικό κόσμο (από το 1204 έως σήμερα)», (Γρανάδα 9-12 Σεπτεμβρίου 2010), τόμ. Ε΄, (επιμ. Κωνσταντίνος Δημάδης), Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, Αθήνα, τόμ. Ε, 31-42.

2008: Βραχιονίδου Μ., «Οι καρποί της γης: το άγριο μανιτάρι και οι συμβολισμοί του στον ελλαδικό χώρο*», Πρακτικά Επιστημονικής Συνάντησης "Η Γη - Μήτρα ζωής και δημιουργίας"*, (Αθήνα 19-21 Μαρτίου 2004), Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης, Αθήνα, 63-70.

2007: Βραχιονίδου Μ., «Διαλεκτικά φυτωνυμικά σε κυκλαδικά τοπωνύμια», *Ονόματα* 19: 31- 52.

2005: Βραχιονίδου Μ., «Το μανιτάρι στον ελληνικό αγροτικό κόσμο. Πρακτικές και συμβολισμοί», *Πρακτικά της 2ης Συνάντησης Εργασίας Μεταπτυχιακών Φοιτητών Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών* (Αθήνα 14-16 Μαρτίου 2003), Αθήνα, 234-243.

2003: Βραχιονίδου Μ., «Δυσετυμολόγητες καππαδοκικές λέξεις μέσα από το ανέκδοτο υλικό του Ι.Λ.Ν.Ε.», *Πρακτικά Δ΄ Διεθνούς Συνεδρίου Νεοελληνικής Διαλεκτολογίας, Νεοελληνικές Διάλεκτοι και Ιδιώματα Ίμβρου - Τενέδου- Μικράς Ασίας- Πόντου*, Αφιέρωμα στο Γ. Ν. Χατζιδάκι (Αθήνα 6-8 Δεκεμβρίου 2001), Αθήνα, 67-80.

2001: Βραχιονίδου Μ., «Η οργάνωση του ηλεκτρονικού λημματολογίου του Κέντρου Συντάξεως του Ιστορικού Λεξικού της Ακαδημίας Αθηνών στο πλαίσιο του προγράμματος ΑΜΗΤΟΣ / Γράμμα Ε». Στον συλλογικό τόμο με θέμα: «Το Πρόγραμμα ΑΜΗΤΟΣ», *Λεξικογραφικόν Δελτίον* 23: 232 -255.

1993: Vrachionidou Maria – Eleni Fotiu, "Inspiracie religijne poematu 'Άξιον εστί' Odisseasa Elitisa" («Θρησκευτικές επιρροές στο 'Άξιον εστί' του Οδυσσέα Ελύτη»), *Roczniki Teologiczne*, tom.XL. 7 TNKUL, 132-144.

ΣΤ. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ – ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ – ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

2004-2005: Επιμέλεια κειμένων βυζαντινής αρχαιολογίας για την Παραγωγή Ψηφιακής Έκδοσης της σειράς Διαδραστικών Πολυμεσικών και Πολύγλωσσων Εκδόσεων του Οργανισμού Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού.

2003: Glenn Yeffeth (επιμ.), Πάρε το κόκκινο χάπι. Επιστήμη, Φιλοσοφία και Θρησκεία στο The Matrix (μέλος μεταφραστικής ομάδας), Αθήνα: Publish. ISBN: 960-87717-0-6

2002-2003: Μετάφραση και επιμέλεια κειμένων για την εκπαίδευση εθελοντών στην Ολυμπιάδα του 2004 στην Αθήνα για την εταιρεία ITG.

2002: Ελληνογαλλικό Λεξικό (μέλος ομάδας διόρθωσης και επιμέλειας), Αθήνα: Kaufmann. ISBN: 9607256859

1999-2001: Άρθρα και επιμέλεια αρθρογραφίας στο περιοδικό «Πρόσωπα» της εφημερίδας «ΤΑ ΝΕΑ».

1992: John Lyons, Language and Linguistics (μέλος τετραμελούς μεταφραστικής ομάδας). C.U.P., Cambridge, 1981. Αθήνα: Πατάκης.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Α. Γύρω από γλωσσικά θέματα:

2024: Ομιλία και κριτικός σχολιασμός γλωσσολογικής, λαογραφικής και ανθρωπολογικής ύλης κατά την παρουσίαση του βιβλιοπεριοδικού του Χρίστου Δάλκου *Ενδοσυγκριτικά* (τρεις τόμοι έως σήμερα) (Βιβλιοπωλείο «Επί Λέξει», Αθήνα, 4/4/2024, 19.00)

2023: Ομιλία κατά την παρουσίαση βιβλίου του Ξ. Τζαβάρα, 2023. *Γεωργικά ήθη και έθιμα της Ίμβρου σε γνήσιο ιδιωματικό λόγο*, Αθήνα: Κ.& Μ. Σταμούλης (Νέα Σμύρνη Αθήνας, αίθουσα εκδηλώσεων Συλλόγου Ιμβρίων, 3.5.2023).

2019: Παρουσίαση και σχολιασμός γλωσσολογικής ύλης (:Προμπονάς Ι. «Γλωσσοφιλολογικά, ναξιακά και πανελλήνια. Μέρος Γ'») του 8ου τόμου της επιστημονικής επετηρίδας «Ναξιακά» (Αθήνα, Εταιρεία Ελλήνων Συγγραφέων, 12/11/2019)

Β. Γύρω από θέματα λαογραφίας, λογοτεχνίας και παραμυθιού

2023: Ομιλία κατά την παρουσίαση του βιβλίου της Μαρίνας Χατζηθεολόγου. 2023. *Ο Γκιώνης κι εγώ.* Αθήνα: Πνοή (51ο Φεστιβάλ Βιβλίου, Πεδίον Άρεως, Αθήνα, 12.9.2023)

2023: Ομιλία κατά την παρουσίαση του βιβλίου του Γ. Σπέη, 2023. *Τα ξωτικά του τόπου μας*. Αθήνα: Αρτέον Εκδοτική (51ο Φεστιβάλ Βιβλίου, Πεδίον Άρεως, Αθήνα 10.9.2023)

2023: «Τα ξωτικά χορεύουν με τις λέξεις». Ομιλία κατά την παρουσίαση του βιβλίου της Λίζης Χανδακάρη, 2023. *Τα μικρά ξωτικά του τόπου μας.* Αθήνα: Αρτέον Εκδοτική. (19η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου, Θεσσαλονίκη, Hellexpo, αίθουσα 1, περίπτερο 12, 5/5/2023)

2021: Ομιλία κατά την παρουσίαση του βιβλίου της Μαρίας Βλαχάκη, 2021.*Φιλιά που αλλάζουν τη ζωή.* Κέντρο Μελέτης και Διάδοσης Μύθων και Παραμυθιών (πάρκο Ραγκαβή, Πλάκα, Αθήνα, 26/6/2021).

2018: «Η ιδέα της ασχήμιας και της ομορφιάς. Διαχρονική επισκόπηση». Ομιλία κατά την παρουσίαση του βιβλίου της Μαρίας Ζουράρη, 2018. *Με τα μάτια της καρδιάς. Παραμύθια ομορφιάς και ασχήμιας*. Κέντρο Μελέτης και Διάδοσης Μύθων και Παραμυθιών (Σπίτι των Παραμυθιών, Αθήνα, 10/11/2018).

2017: «Τα *Άλιαστα* της Φίλιας Δενδρινού». Ομιλία κατά την παρουσίαση του βιβλίου της Φίλιας Δενδρινού, 2017. *Άχ, τα καημένα τ' Άλιαστα! Από την Προφορική Παράδοση στη Σκηνή του Θεάτρου»,* Αθήνα: Εν Πλω (Βιβλιοπωλείο *Εν Πλω,* Αθήνα, 24/10/2017).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ-ΟΜΙΛΙΕΣ

2026: «Από το στόμα στο χαρτί και τώρα πια στο mp3»: Κεντρική ωριαία ομιλία στην ημερίδα με θέμα: «Καταγραφές ιστοριών-Αποτυπώματα ζωής» (19/7/2026, Πνευματικό Κέντρο Ιωάννης Ρέστης, Κορησσία Κέας, 24η Γιορτής Παραμυθιών).

Στην ομιλία παρουσιάστηκαν παραδείγματα ηχητικού διαλεκτικού υλικού του ΚΕΝΔΙ και τονίστηκε η αξία του έργου του ΚΕΝΔΙ ως προς τις πρωτότυπες καταγραφές προφορικού υλικού. Η ομιλήτρια είχε και τον γενικό συντονισμό της ημερίδας.

2015: «Γλώσσα και Σεξουαλικότητα: Όψεις της σεξουαλικής κουλτούρας μέσα από το λεξιλόγιο ταμπού.» *Ελληνική Εταιρεία Εθνολογίας* (ομιλία στον κύκλο ομιλιών με θέμα: «Ανθρωπολογία και Σεξουαλικότητα»), 20 Απριλίου 2015.

2005: "Local Culture and Food: Uses and Abuses", Ανακοίνωση στο *3ο Συνέδριο Μεταπτυχιακών Φοιτητών "Border Crossings. The Past in the Present: Local Cultures, National Practices and Cross Border Cooperation"* (Ιωάννινα 12-15 Μαΐου 2005).

2004: "Μυκοφιλία και Μυκοφοβία: Στάσεις και αποστάσεις σχετικά με το Μανιτάρι μέσα από αφηγήσεις", *Ελληνική Εταιρεία Εθνολογίας* (ομιλία στον κύκλο ομιλιών με θέμα: "Αφηγηματικότητα"), 26 Απριλίου 2004.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / ΗΜΕΡΙΔΕΣ

2024 (24.5.2024): Συμμετοχή σε ημερίδα με θέμα «Προφορική Ιστορία και μνήμη, εργασία, εργασιακές σχέσεις και ταυτότητες», προς τιμήν της Κωνσταντίνας Μπάδα, ομότιμης καθηγήτριας Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Ιωάννινα, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

2022 (15.12.2022): Συμμετοχή σε ημερίδα με θέμα: «Η ελληνική γλώσσα στη Μικρά Ασία». ΚΕΝΔΙ Ακαδημίας Αθηνών και University of Cambridge, Αθήνα, αίθουσα εκδηλώσεων Ακαδημίας Αθηνών.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΚΡΙΣΗΣ

2016 - σήμερα: Συμμετοχή στην επιστημονική επιτροπή κρίσης του περιοδικού «Ονόματα».

2020- σήμερα: Συμμετοχή ως αξιολογήτρια στην επιστημονική επιτροπή έκδοσης του εξαμηνιαίου περιοδικού Εθνολογία On Line (από τον τόμο 10, τεύχ. 2 (2020) κ.εξ.)

2025-2026: Συμμετοχή ως αξιολογήτρια στην επιτροπή κρίσης του τόμου Αλεξάκης Ε., Βραχιονίδου Μ., Μπότση Ε. (επιμ.), *Γλώσσα και Πολιτισμός στην Ελλάδα. Η ανθρωπογλωσσολογική διάσταση.* (Τόμος αφιερωμένος στη μνήμη του Λουκά Τσιτσιπή).

2025: 9ο Πανελλήνιο Ονοματολογικό Συνέδριο με θέμα «Ονοματολογικά Ανατολικής Μακεδονίας και Δυτικής Θράκης» (Δράμα): μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής

2023: 8ο Πανελλήνιο Ονοματολογικό Συνέδριο με θέμα «Ονοματολογικά Πελοποννήσου» (Ανδρίτσαινα): μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής

2021: 7ο Πανελλήνιο Ονοματολογικό Συνέδριο με θέμα «Ονοματολογικά Νάξου και Μικρών Κυκλάδων» (Νάξος): μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής

2018: 6ο Πανελλήνιο Ονοματολογικό Συνέδριο με θέμα «Ονοματολογικά Μικράς Ασίας και Ίμβρου Τενέδου» (Αθήνα): μέλος επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής

2017: Συνέδριο «Η 'ιστορική' Θράκη υπό το πρίσμα των εθνογλωσσολογικών μελετών» (Κομοτηνή): μέλος επιστημονικής επιτροπής

2005: 4ο Πανελλήνιο Ονοματολογικό Συνέδριο με θέμα «Ονοματολογικά Κυκλάδων» (Τήνος): μέλος οργανωτικής επιτροπής

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ-ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

1992-1994: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Τομέας Κοινωνικής Ανθρωπολογίας: Παρακολούθηση μεταπτυχιακού σεμιναρίου με θέμα "Πολιτισμικά συστήματα ταξινόμησης: τρόποι διατροφής", με διδάσκουσα την Ελεωνόρα Σκουτέρη - Διδασκάλου.

19/1/2011: Παρακολούθηση του σεμιναρίου εξειδίκευσης «Μάθηση Βασισμένη στο Παιχνίδι, την Αφήγηση και την Τεχνολογία» που διοργάνωσε το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Εφηρμοσμένης Επικοινωνίας και το Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών στην Επικοινωνία, την Εκπαίδευση και τα ΜΜΕ του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών.

31/1&1,7,8/2/2015: Παρακολούθηση σεμιναρίου 30 ωρών με τίτλο: «Το Ντοκιμαντέρ ως εργαλείο στην Εκπαίδευση – και όχι μόνο! (διδάσκων: Βασίλης Λουλές)

19/1/2011: Παρακολούθηση του σεμιναρίου εξειδίκευσης «Μάθηση Βασισμένη στο Παιχνίδι, την Αφήγηση και την Τεχνολογία» που διοργάνωσε το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Εφηρμοσμένης Επικοινωνίας και το Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών στην Επικοινωνία, την Εκπαίδευση και τα ΜΜΕ του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών.

15/5-5/6/2011: Παρακολούθηση εκπαιδευτικού προγράμματος: «Επιμόρφωση Εκπαιδευτών και Στελεχών στη Διαδικτυακή Μάθηση». (Διοργάνωση: ΙΔΕΚΕ)

20/3-17/4/2011: Παρακολούθηση εκπαιδευτικού προγράμματος: «Επιμόρφωση Εκπαιδευτών και Στελεχών για Ευάλωτες Κοινωνικά Ομάδες». (Διοργάνωση: ΙΔΕΚΕ)

Μάρτ. 2011: Παρακολούθηση επιμορφωτικού σεμιναρίου: «Ειδική Επιμόρφωση Εκπαιδευτών στο πρόγραμμα ‘Εκπαίδευση των μεταναστών στην ελληνική γλώσσα,

την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό –ΟΔΥΣΣΕΑΣ, ΑΠ 7, 8, 9'» (Διοργάνωση: ΙΔΕΚΕ)

Νοέμ. 2004: Παρακολούθηση σεμιναρίου Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης σε Εργαζόμενους Μετανάστες». (Διοργάνωση: ΙΔΕΚΕ)

Ιούν. – Οκτ. 1993: Επιδοτούμενο σεμινάριο από το Δήμο Θεσσαλονίκης για τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας.

Οκτ. – Δεκ. 1993: Επιδοτούμενο σεμινάριο για την αξιοποίηση βαλκανικών πηγών στο Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου.

Ιούν. – Οκτ. 1993: Επιδοτούμενο σεμινάριο από το Δήμο Θεσσαλονίκης για τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας.

Αύγ. 1990: Θερινό σεμινάριο γερμανικής γλώσσας και πολιτισμού στο Mitwitz της Γερμανίας.

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2022: Συμμετοχή ως επιστημονικής ειδικού (γλωσσολόγου – λαογράφου) και ως απογόνου Μικρασιατών στα 8 επεισόδια της σειράς ντοκιμαντέρ «Κληρονόμοι της Μνήμης», του τηλεοπτικού καναλιού Cosmote History (προβολή: Σεπτέμβριος 2022)

ΑΦΗΓΗΣΗ

2010-σήμερα: Ενασχόληση με την έρευνα και τη θεωρητική μελέτη της αφήγησης και παράλληλα σχεδιασμός και συμμετοχή σε ατομικές και ομαδικές, παραστάσεις αφήγησης, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Ενδεικτικά:

Α. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΗΓΗΣΗ

29/3/2023: Δίωρο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο: "Αφήγηση και ψυχική ενδυνάμωση" στα 4 τμήματα (2 της Ε΄ και 2 της ΣΤ΄ τάξης) του 6ου Δημοτικού Σχολείου του Ασπρόπυργου. Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε έπειτα από πρόσκληση της Ειρήνης Παθιάκη, εκπαιδευτικής συντονίστριας του έργου "Bottleneck Analysis and Teacher Trainings for Inclusive Education" (BATTIE), που αφορά τη συμπερίληψη μαθητών/ριών από ευάλωτες ομάδες στο γενικό σχολείο και υλοποιείται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού project Child Guarantee, το οποίο στην Ελλάδα τελεί υπό την αιγίδα του Υπ. Παιδείας, του ΙΕΠ και της Unicef.

2021-2024: Υλοποίηση του project «The children of Sheherazade»: Διεθνές Τριετές Πρόγραμμα Erasmus+ με τη συμμετοχή οργανισμών 4 ευρωπαϊκών χωρών για την αφήγηση ως μέσο γλωσσικής ανάπτυξης και κοινωνικής ένταξης σε τάξεις με παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες. Οργανισμός εφαρμογής προγράμματος σε Ελλάδα: ELIX. Υπεύθυνη υλοποίησης: Βραχιονίδου Μαρία

2020-2022: Υλοποίηση (ως συντονίστρια της ομάδας του MYTHOS και ως εκπαιδεύτρια στο ένα από τα δύο case studies) του project «The Aurus project: Digging for Inner Gold»: Διεθνές διετές Πρόγραμμα με τη συμμετοχή 6 οργανισμών από πέντε χώρες για την αφήγηση ως μέσο ενδυνάμωσης ευάλωτων ομάδων. Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού.

2019-2021: Υλοποίηση από μέρους μου -έπειτα από εκλογή μου ως Ambassador των Αφηγητών της Ελλάδας- του προγράμματος «FEST Ambassadors' Pilot Project», με σκοπό τη δημιουργία εθνικών δικτύων και διεθνούς συνεργασίας μεταξύ των Αφηγητών. Το πρόγραμμα, στο οποίο συμμετείχαν πέντε χώρες (Αγγλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ολλανδία, Πολωνία), επιλέχθηκε από το FEST (Federation for European Storytelling) και συγχρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Creative Europe (Year 4) της ΕΕ.

2020: Συντονίστρια της ομάδας του MYTHOS για την οργάνωση και υλοποίηση του ευρωπαϊκού project «"Bi-Stories": Storytelling vice versa. Workshops and Festivals on Bilingual Storytelling», που περιλάμβανε εργαστήρια και φεστιβάλ πολύγλωσσων αφηγήσεων σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Κύπρο. Το project επιλέχθηκε από το FEST (Federation for European Storytelling) και συγχρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Creative Europe (Year 3) της ΕΕ. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ στη Θεσσαλονίκη (αίθουσα *Facta non Verba*, 8 Μαρτίου 2020) οργάνωσα και επιμελήθηκα την διαδιαλεκτική αφήγηση του παραμυθιού «Η Χερού, η Χειλού και η Δοντού. Οι τρεις κλώστρες» που αφηγήθηκαν οι μαθητευόμενες αφηγήτριες Κατερίνα Τζανάκη (κρητικά), Πετρίνα Καρυδιά (καβακλιώτικα), Νικολέττα Χατζηπολυδώρου (κυπριακά) και Νίνα Βελισσαρίδου (ποντιακά).

2018: Συντονίστρια της ομάδας του MYTHOS για την οργάνωση και υλοποίηση του διήμερου project «Storytelling and Refugees», με τη συμμετοχή δύο διεθνών ειδικών (του Βρετανού Sef Townsend και της Γερμανίδας Kristin Wardetsky) [Το Σπίτι των Παραμυθιών, Αθήνα, 3-4 Μαρτίου 2018]. Το project επιλέχθηκε από το FEST (Federation for European Storytelling) και συγχρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Creative Europe (Year 1) της ΕΕ.

Β. ΟΜΙΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΦΗΓΗΣΗ

2015: «How The Ancient Fairy Tales Survived Before The Advent of Mythos». Ομιλία στο FEST (Federation of European Storytelling) 2015, Kea.

2014: «Η αξία της επιτόπιας έρευνας για τη διάσωση του τοπικού προφορικού πολιτισμικού πλούτου». Ομιλία στην ημερίδα με θέμα: «Μύθοι και παραδόσεις της Βοιωτίας. Η διάσωση του προφορικού πολιτισμού». Λιβαδειά, 25 Ιουνίου 2014.

2013: «Παγκοσμιότητα και τοπικότητα: η αξία της παραμυθιακής πολυτυπίας για την τοπική κουλτούρα». Ομιλία στην ημερίδα με θέμα: «Μύθοι και παραδόσεις της Βοιωτίας». Λιβαδειά, 29 Αυγούστου 2013.

2013: «Η παγκοσμιότητα των παραμυθιών». *Παγκόσμια Ημέρα Αφήγησης*. Κέντρο Μελέτης και Διάδοσης Μύθων και Παραμυθιών. Μουσείο Νεώτερης Κεραμεικής, 20 Μαρτίου 2013.

2011: «Η θάλασσα ταξιδεύει με τα παραμύθια και τα παραμύθια ταξιδεύουν στη θάλασσα». Ομιλία στην 9η Γιορτή Παραμυθιών, Κέα, 26 Ιουνίου 2011.

2011: «Ο Λαϊκός και ο έντεχνος λόγος στη νεοαφήγηση». Ομιλία στην ημερίδα με θέμα: «*Συνάντηση με την Αφήγηση και το Παραμύθι*», Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης, 22 Ιανουαρίου 2011.

Γ. ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΦΗΓΗΣΗΣ (επιλογή)

2026 και 2025: «Περάσματα». Αφηγηματική παράσταση της ομάδας 'Περάσματα' (Πηνελόπη Βασιλειάδου, Μαρία Βραχιονίδου, Ντίνα Κουμπούλη, Αγγελική Σαρακινού) με πρωτότυπη μουσική σύνθεση για πιάνο από τη Μάρα Καίσαρη. Στοά «Ανατολή», 26.6.2025/ Συνεργατικό Καφενείο στην Ακαδημία Πλάτωνος, 14.3.2026/ Μουσική Σκηνή «Μακάρι», 18.3.2026

2025 «Αφήγηση στην καππαδοκική διάλεκτο». Εισήγηση και αφήγηση δύο παραμυθιών ('Ο Ασλαμπέγος κι η μαρκάλτσα' και 'Ο τζυνογάρ, ο 'αγός κι ο πρακανάς') με μουσική. Αφήγηση και εισήγηση: Μαρία Βραχιονίδου. Μουσική συνοδεία: Αναστασία Παπαγεωργίου. Εκδήλωση του ΚΕΝΔΙ Ακαδημίας Αθηνών «Νέες προοπτικές στην ιστορική και διαλεκτική λεξικογραφία: το έργο του ΚΕΝΔΙ-ΙΛΝΕ (2025), Ανατολική αίθουσα της Ακαδημίας Αθηνών, 17 Δεκεμβρίου 2025.

23/5/2023 «Ιζαμπέλε Έμπερχαρντ: Αναζητώντας την ελευθερία της ερήμου». Διαδικτυακή αφήγηση σε τεταρτοετείς φοιτητές/τριες του Τμήματος Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού των Παρευξείνιων χωρών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, στο πλαίσιο του μαθήματος «Μυθολογία με έμφαση στον Παρευξείνιο χώρο», εντός της θεματικής με τίτλο «Μύθοι, χρήση τους στην Εκπαίδευση, Γλώσσα της Φαντασίας». Οι αφηγήσεις πραγματοποιήθηκαν ύστερα από πρόσκληση της διδάσκουσας Γαρυφαλλιάς Θεοδωρίδου.

29/10/2022 «Τσακώνικα παραμύθια». Αφήγηση στην 39η Γιορτή Καστάνου, Καστάνιτσα Αρκαδίας.

5/9/2022 «Όταν πρωταντίκρισα τη θάλασσα…» (αφήγηση με μουσική. Αφήγηση-Κείμενο: Μαρία Βραχιονίδου, Μουσική: Ηλίας Μαρκαντώνης), Μικρασιατικός Σύλλογος Βαρβασίου Χίου Βιβλιοθήκη "ο Φάρος", Χώρα Χίου.

25/9/2021 «Złota Kaczka» («Η χρυσή πάπια») (τετράγλωσση αφήγηση: Μαρία Βραχιονίδου: πολωνικά, Σορένα Μτσεντλίτζε: γεωργιανά, Λένκα Κανέλια: τσεχικά, Βιολέτα Σολιδάκη: ελληνικά), Πολύγλωσσες Αφηγήσεις, Ημέρα Γλωσσών. Εθνικός Κήπος, Αθήνα.

8/3/2020. «Ο ψαράς και η γυναίκα του» - "شرسمه و ریگی‌ماه" (Αφήγηση: Amir Mirzai: περσικά, Μαρία Βραχιονίδου: ελληνικά), Φεστιβάλ Πολύγλωσσων Αφηγήσεων «Αμφίδρομες ιστορίες: Η αφήγηση πολύπλευρα» (Θεσσαλονίκη, Αθήνα, Κύπρος). Θεσσαλονίκη, αίθουσα *Facta non Verba.* (Το Φεστιβάλ εντασσόταν στις επιλεγμένες από το FEST (Federation for European Storytelling) δράσεις και ήταν συγχρηματοδοτούμενο από την ΕΕ project Creative Europe [Year 3]).

15/2/2020 «Με του Ποσειδώνα το άρμα: Μύθοι για θαλασσινούς θεούς» (αφήγηση με συνοδεία μουσικής. Αφήγηση: Μαρία Βραχιονίδου. Μουσική συνοδεία (κιθάρα): Γιώργος Γληνός), Διδασκαλείο Ελληνικών, Singelijn Secondaire, Βρυξέλλες, Βέλγιο.

11/11/2015 «Ο κύκλος του αίματος: η γενιά των Ατρειδών» (αφήγηση με συνοδεία μουσικής. Αφήγηση - Κείμενο: Μαρία Βραχιονίδου, Μουσική (βιολί, κρουστά): Ειρήνη Νικολακοπούλου), 13η Γιορτή Παραμυθιών, Κέα 2015/ Σπίτι των Παραμυθιών, Οκτώβριος 2015/ 1ο ΓΕΛ Ταύρου.

28/7/2013 «Ιστορίες από τον Χότζα» (Δίγλωσση Αφήγηση: Agnieszka Ayşen Kaim: τουρκικά - Μαρία Βραχιονίδου: ελληνικά), 11η Γιορτή Παραμυθιών, Κέα.

4/7/2012 «Eurynome». Beyond the Border, Wales International Storytelling Festival (στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος "Grundtvig").

8/4/2012 «Ιστορίες για αβγά», ατομική αφήγηση, Απρίλιος 2012, Μουσείο Ιστορίας Πανεπιστημίου Αθηνών

1/10/2011 «Λημνιάδες», ομαδική τρίγλωσση αφήγηση, Οκτώβριος 2011, Φεστιβάλ Raccontamiunastoria, Ρώμη –Ιταλία, κ.ά.).

29/9/2011 "Heo and Tithonos", ατομική αφήγηση στα αγγλικά, Διεθνές Φεστιβάλ Αφήγησης Raccontamiunastoria, Ρώμη.

2/3/2011 «Της πατρίδας μου ιστορίες σου», διοργάνωση και αφήγηση από/σε μετανάστες, (ΙΔΕΚΕ –Κέντρο Μελέτης και Διάδοσης Μύθων και Παραμυθιών, Αθήνα